

Lovtidende A

2009

Udgivet den 13. juni 2009

12. juni 2009.

Nr. 473.

Lov om Grønlands Selvstyre

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

I erkendelse af, at det grønlandske folk er et folk i henhold til folkeretten med ret til selvbestemmelse, bygger loven på et ønske om at fremme ligestilling og gensidig respekt i partnerskabet mellem Danmark og Grønland. Loven bygger i overensstemmelse hermed på en overenskomst mellem Naalakkersuisut og den danske regering som ligestillende parter.

Kapitel 1

Selvstyrets myndigheder samt domstolene

§ 1. Grønlands Selvstyre har den lovgivende og udøvende magt inden for overtagne sagsområder. Domstole, der bliver oprettet af selvstyret, har den dømmende magt i Grønland inden for samtlige sagsområder. I overensstemmelse hermed er den lovgivende magt hos Inatsisartut, den udøvende magt hos Naalakkersuisut og den dømmende magt hos domstolene.

Kapitel 2

Selvstyrets overtagelse af sagsområder

§ 2. Grønlands Selvstyre kan bestemme, at de sagsområder, der fremgår af lovens bilag, skal overgå til selvstyret.

Stk. 2. I det omfang flere sagsområder er anført under samme litra eller nummer i lovens bilag, skal de pågældende sagsområder overgå til Grønlands Selvstyre på samme tidspunkt, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Grønlands Selvstyre kan bestemme, at en del af de sagsområder, der er anført på liste I, litra b og liste II, nr. 15, 25 og 27 i lovens bilag, skal overgå til selvstyret.

§ 3. Sagsområder, der fremgår af bilagets liste I, overgår til Grønlands Selvstyre på tidspunkter, der fastsættes af selvstyret.

Stk. 2. Sagsområder, der fremgår af bilagets liste II, overgår til Grønlands Selvstyre på tidspunkter, der fastsættes af selvstyret efter forhandling med rigsmyndighederne.

§ 4. Naalakkersuisut og regeringen kan aftale, at sagsområder, der alene vedrører grønlandske anliggender, og som ikke er nævnt i bilaget, kan overtages af Grønlands Selvstyre.

Kapitel 3

Økonomiske relationer mellem Grønlands Selvstyre og staten

§ 5. Staten yder Grønlands Selvstyre et årligt tilskud på 3.439,6 mio. kr., jf. dog § 8, stk. 1. Beløbet er angivet i 2009-pris- og -lønniveau.

Stk. 2. Tilskuddet reguleres årligt i overensstemmelse med stigningen i det generelle pris- og lønindeks på finansloven det pågældende år.

Stk. 3. Tilskuddet udbetales forskudsvis med 1/12 hver måned.

Stk. 4. Finansministeren kan efter aftale med Naalakkersuisut fastsætte regler om ændrede udbetalingsterminer.

§ 6. Sagsområder, der overtages af Grønlands Selvstyre efter §§ 2-4, finansieres fra tidspunktet for overtagelsen af selvstyret.

Stk. 2. Grønlands Selvstyre overtager de reale aktiver, der er direkte forbundet med et sagsområde, der overtages.

§ 7. Indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland tilfalder Grønlands Selvstyre.

Stk. 2. De i stk. 1 angivne indtægter omfatter følgende indtægter:

- 1) Indtægter i henhold til konkrete tilladelser til forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af mineralske råstoffer, dog bortset fra beløb, som betales til dækning af udgifter i Råstofdirektoratets regi.
- 2) Indtægter ved enhver beskatning i Danmark og Grønland af rettighedshavere, for så vidt angår den del af virksomheden, som vedrører mineralske råstoffer i Grønland.
- 3) Indtægter fra grønlandske og danske offentlige myndigheds ejerandele i selskaber m.v., der driver virksomhed på råstofområdet i Grønland.
- 4) Indtægter fra udbytteskat m.v. i Danmark og Grønland vedrørende aktionærer i selskaber, som er rettighedshavere, eller i selskaber, som fuldt ud ejer sådanne selskaber

direkte eller indirekte og skattefrit kan modtage udbytte derfra.

§ 8. Tilfalder der Grønlands Selvstyre indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland, jf. § 7, reduceres statens tilskud til selvstyret med et beløb, der svarer til halvdelen af de indtægter, som i det pågældende år ligger over 75 mio. kr.

Stk. 2. Med virkning fra den 1. januar året efter lovens ikrafttræden reguleres det i stk. 1 nævnte beløb på 75 mio. kr. årligt i overensstemmelse med stigningen i det generelle pris- og lønindeks på finansloven det pågældende år.

Stk. 3. Opgørelse efter stk. 1 sker i det efterfølgende år med henblik på afregning året efter.

§ 9. Ved Grønlands Selvstyres overtagelse af råstofområdet sikrer regeringen, at der mod betaling ydes rådgivning og anden opgavevaretagelse til brug for selvstyrets varetagelse af råstofområdet.

Stk. 2. Naalakkersuisut og regeringen indgår med virkning fra Grønlands Selvstyres overtagelse af råstofområdet aftale om de i stk. 1 nævnte ydelser.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan beslutte at forny den i stk. 2 nævnte aftale i form af flerårige aftaler.

Stk. 4. Ved indgåelse af aftaler efter stk. 2 og 3 stiller regeringen forskning af særlig relevans for råstofefterforskningen i Grønland vederlagsfrit til rådighed for Naalakkersuisut.

§ 10. Reduceres statens tilskud til Grønlands Selvstyre til 0 kr., jf. § 8, indledes der forhandlinger mellem Naalakkersuisut og regeringen om de fremtidige økonomiske relationer mellem Grønlands Selvstyre og staten, herunder om fordeling af indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland, om genoptagelse af statens tilskud til Grønlands Selvstyre samt om en fortsættelse af en aftale om de i § 9 nævnte ydelser.

Kapitel 4

Udenrigsanliggender

§ 11. Naalakkersuisut kan handle i mellemfolkelige anliggender som fastsat i dette kapitel og i aftaler med regeringen.

Stk. 2. Regeringen og Naalakkersuisut samarbejder i mellemfolkelige anliggender som fastsat i dette kapitel med henblik på at sikre såvel Grønlands interesser som Kongeriget Danmarks samlede interesser.

Stk. 3. De beføjelser, som gives Naalakkersuisut i dette kapitel, begrænser ikke de danske myndigheders forfatningsmæssige ansvar og beføjelser i mellemfolkelige anliggender, idet udenrigs- og sikkerhedspolitik er rigs-anliggender.

§ 12. Naalakkersuisut kan med fremmede stater og internationale organisationer forhandle og indgå folkeretlige aftaler på rigets vegne, herunder forvaltningsaftaler, som alene vedrører Grønland og fuldt ud angår overtagne sagsområder.

Stk. 2. Folkeretlige aftaler, der alene vedrører Grønland og Færøerne og fuldt ud angår overtagne sagsområder, kan efter beslutning af såvel Naalakkersuisut som Færøernes landsstyre forhandles og indgås på rigets vegne af Naalakkersuisut og Færøernes landsstyre i forening.

Stk. 3. Folkeretlige aftaler, der er indgået efter stk. 1 eller stk. 2, kan opsiges efter de samme bestemmelser.

Stk. 4. Folkeretlige aftaler, som berører forsvars- og sikkerhedspolitikken, samt folkeretlige aftaler, som skal gælde for Danmark, eller som forhandles inden for en international organisation, hvoraf Kongeriget Danmark er medlem, forhandles og indgås efter reglerne i § 13.

Stk. 5. Naalakkersuisut underretter regeringen om påtænkte forhandlinger, inden disse påbegyndes, og om forløbet af forhandlingerne, inden folkeretlige aftaler indgås eller opsiges. De nærmere rammer for samarbejdet i henhold til denne bestemmelse fastlægges efter forhandling mellem Naalakkersuisut og regeringen.

Stk. 6. Folkeretlige aftaler efter stk. 1 indgås på rigets vegne af Naalakkersuisut under betegnelsen:

- 1) Kongeriget Danmark, for så vidt angår Grønland, hvor aftalen fremtræder som indgået mellem stater.
- 2) Naalakkersuisut, hvor aftalen fremtræder som indgået mellem regeringer eller mellem forvaltningsmyndigheder. I så tilfælde henvises i aftalens præambel til nærværende lov som nærmere fastlagt efter stk. 8.

Stk. 7. Folkeretlige aftaler efter stk. 2 indgås på rigets vegne af Naalakkersuisut og Færøernes landsstyre i forening under betegnelsen Kongeriget Danmark, for så vidt angår Færøerne og Grønland.

Stk. 8. Nærmere regler for brugen af betegnelser nævnt i stk. 6 og 7 såvel som andre lignende betegnelser kan fastlægges i medfør af stk. 5.

§ 13. Regeringen underretter Naalakkersuisut forud for indledning af forhandlinger om folkeretlige aftaler, som har særlig betydning for Grønland. Efter begæring af Naalakkersuisut kan der indgås aftale med vedkommende minister, der fastlægger nærmere samarbejdsregler inden for rammerne af denne bestemmelse, herunder en nærmere fastlæggelse af kriterier for, hvornår aftaler skal anses for at have særlig betydning for Grønland.

Stk. 2. I sager, der alene vedrører Grønland, kan regeringen bemyndige Naalakkersuisut til at føre forhandlingerne under medvirken af udenrigstjenesten.

Stk. 3. Aftaler, hvor Danmark og Grønland i fællesskab har været inddraget i forhandlingerne, undertegnes af regeringen, i videst muligt omfang sammen med Naalakkersuisut.

Stk. 4. Folkeretlige aftaler, som har særlig betydning for Grønland, skal inden indgåelse eller opsigelse forelægges Naalakkersuisut til udtalelse. Finder regeringen det nødvendigt at indgå aftalen uden Naalakkersuisuts tilslutning, sker dette i videst muligt omfang uden virkning for Grønland.

§ 14. Hvor internationale organisationer åbner adgang for, at andre enheder end stater og sammenslutninger af stater kan opnå medlemskab i eget navn, kan regeringen efter anmodning fra Naalakkersuisut beslutte at indgive eller støtte en ansøgning herom fra Grønland, hvor dette er foreneligt med Grønlands forfatningsmæssige status.

§ 15. Efter ønske fra Naalakkersuisut ansættes der ved Kongeriget Danmarks udenrigsrepræsentationer repræsentanter for Naalakkersuisut til varetagelse af grønlandske interesser inden for sagsområder, som fuldt ud er overtaget af selvstyret.

Regeringen kan bestemme, at udgifterne herved skal afholdes af Naalakkersuisut.

§ 16. Grønlands Selvstyre er undergivet de forpligtelser, der følger af folkeretlige aftaler og andre internationale regler, som til enhver tid er bindende for riget.

Stk. 2. Foranstaltninger, som selvstyret påtænker at træffe, og hvis iværksættelse er af væsentlig betydning for rigets forhold til udlandet, herunder rigets deltagelse i internationalt samarbejde, forhandles med regeringen inden vedtagelsen.

Kapitel 5

Samarbejde mellem Grønlands Selvstyre og rigsmyndighederne vedrørende love og administrative forskrifter

§ 17. Regeringens forslag til love, der omfatter eller vil kunne sættes i kraft for Grønland, skal inden fremsættelsen for Folketinget fremsendes til Grønlands Selvstyre til udtalelse.

Stk. 2. Regeringen afventer selvstyrets udtalelse inden fremsættelsen for Folketinget af regeringsforslag til love, der indeholder bestemmelser, som udelukkende gælder for Grønland eller har særlig betydning for Grønland.

Stk. 3. Der kan fastsættes en frist for afgivelse af udtalelser omfattet af stk. 2.

§ 18. Udkast til administrative forskrifter, der omfatter eller vil kunne sættes i kraft for Grønland, skal inden udstedelsen fremsendes til Grønlands Selvstyre til udtalelse.

Stk. 2. Udstedelse af administrative forskrifter, der indeholder bestemmelser, som udelukkende gælder for Grønland eller har særlig betydning for Grønland, afventer selvstyrets udtalelse.

Stk. 3. Der kan fastsættes en frist for afgivelse af udtalelser omfattet af stk. 2.

Kapitel 6

Tvistløsning

§ 19. Opstår der mellem Grønlands Selvstyre og rigsmyndighederne tvivlsspørgsmål om selvstyrets kompetence i forhold til rigsmyndighederne, kan regeringen eller Naalakkersuisut beslutte at forelægge spørgsmålet for et nævn, der består af 2 medlemmer, der udpeges af den danske regering, 2 medlemmer, der udpeges af Naalakkersuisut, samt 3 af Højesterets præsident udpegede højesteretsdommere, af hvilke den ene udpeges som formand.

Stk. 2. Er der 4 medlemmer, der er udpeget af regeringen og Naalakkersuisut, enige, er sagen endelig afgjort. I modsat fald afgøres sagen af de 3 højesteretsdommere.

Stk. 3. Nævnet kan beslutte at suspendere den vedtagelse eller beslutning, som er forelagt nævnet, indtil nævnets afgørelse foreligger.

Kapitel 7

Sprog

§ 20. Det grønlandske sprog er det officielle sprog i Grønland.

Kapitel 8

Grønlands adgang til selvstændighed

§ 21. Beslutning om Grønlands selvstændighed træffes af det grønlandske folk.

Stk. 2. Træffes beslutning efter stk. 1, indledes der forhandlinger mellem regeringen og Naalakkersuisut med henblik på gennemførelse af selvstændighed for Grønland.

Stk. 3. En aftale mellem Naalakkersuisut og regeringen om gennemførelse af selvstændighed for Grønland skal indgås med samtykke fra Inatsisartut og skal godkendes ved en folkeafstemning i Grønland. Aftalen skal endvidere indgås med samtykke fra Folketinget.

Stk. 4. Selvstændighed for Grønland indebærer, at Grønland overtager højhedsretten over Grønland.

Kapitel 9

Ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser

§ 22. Loven træder i kraft den 21. juni 2009.

§ 23. Lov nr. 577 af 29. november 1978 om Grønlands hjemmestyre ophæves, jf. dog stk. 2

Stk. 2. § 8 i lov om Grønlands hjemmestyre forbliver i kraft, indtil råstofområdet overtages af Grønlands Selvstyre.

Stk. 3. Grønlands Selvstyre har fortsat den lovgivende og udøvende magt inden for sagsområder, der er overtaget efter § 4 i lov om Grønlands hjemmestyre.

Stk. 4. Grønlands Selvstyre har den lovgivende og udøvende magt inden for sagsområder, der er overtaget efter § 5 i lov om Grønlands hjemmestyre.

§ 24. Lov nr. 577 af 24. juni 2005 om Grønlands landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler ophæves.

Stk. 2. Forskrifter udstedt i medfør af loven forbliver i kraft med de ændringer, der følger af denne lov, indtil de ændres eller ophæves af rette myndighed.

§ 25. § 22 i lov om mineralske råstoffer i Grønland (råstofloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 368 af 18. juni 1998, ophæves.

§ 26. Lov om selskab til varetagelse af kulbrinteaktiviteter i Grønland m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 87 af 9. februar 1999, ophæves.

§ 27. Lov nr. 502 af 6. juni 2007 om tilskud til Grønlands hjemmestyre for 2008 og 2009 ophæves.

§ 28. Bestemmelser, der gælder for Grønland, forbliver i kraft med de ændringer, der følger af denne lov, indtil de ændres eller ophæves af rette myndighed.

§ 29. Sager, som på tidspunktet for et sagsområdes overgang til Grønlands Selvstyre er under behandling af en dansk myndighed, færdigbehandles af vedkommende grønlandske myndighed, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Vedkommende danske myndighed kan i særlige tilfælde og efter aftale med vedkommende grønlandske myndighed bestemme, at visse nærmere bestemte sager skal færdigbehandles af de danske myndigheder.

Givet på Christiansborg Slot, den 12. juni 2009

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Lars Løkke Rasmussen

Liste I

- a) Arbejdsskadesikring
- b) Resterende områder under sundhedsområdet
- c) Færdselsområdet
- d) Formueretten
- e) Dykkerområdet

Liste II

- 1) Kriminalforsorgen
- 2) Pas
- 3) Politiet og anklagemyndigheden samt de hertil knyttede dele af kriminalretsplejen
- 4) Retsplejen, herunder oprettelse af domstole
- 5) Kriminalretten
- 6) Udlændingområdet og grænsekontrollen
- 7) Personretten
- 8) Familieretten
- 9) Arveretten
- 10) Advokatvirksomhed
- 11) Våbenområdet
- 12) Radiobaserede maritime nød- og sikkerhedstjenester
- 13) Radiokommunikationsområdet
- 14) Selskabs-, regnskabs- og revisorområdet
- 15) Fødevare- og veterinærområdet
- 16) Luftfart
- 17) Immaterialret
- 18) Ophavsret
- 19) Skibsvrag, vraggoods og dybdeforringelser
- 20) Sikkerhed til søs
- 21) Skibsregistrering og søretlige forhold
- 22) Kortlægning
- 23) Farvandsafmærkning, fyrbelysning og lodsområdet
- 24) Havmiljø
- 25) Finansiell regulering og tilsyn
- 26) Råstofområdet
- 27) Arbejdsmiljø
- 28) Meteorologi